

Persbericht

Brussel, 17 november 2022

G1000 ontwerpt eerste permanente burgerraad voor klimaat ter wereld

Brussels Gewest pioniert op vlak van democratische vernieuwing

Vanaf 2023 gaat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van start met een permanente Burgerraad voor het Klimaat. Daarin krijgen 100 gelote burgers reële macht om thema's op de agenda te zetten en oplossingen voor te dragen. Ook volgen ze op wat er met die voorstellen gebeurt. Door de snelle rotatie van mandaten nemen steeds meer Brusselaars eraan deel. Het Brusselse Gewest is daarmee de eerste overheid ter wereld die op structurele basis gelote burgers zal betrekken bij het opmaken van het klimaatbeleid. Het initiatief, waarvoor G1000 de expertise aanleverde, krijgt bijzonder veel nationale en internationale bijval. Jean-Pascal van Ypersele, kandidaat-voorzitter van het IPCC en professor Milieuwetenschappen aan de UCLouvain: 'Met deze permanente burgerraad is Brussel een voorbeeld voor overheden overal ter wereld.'

Hoe werkt het? De Brusselse Burgerraad voor het Klimaat bestaat uit een opeenvolging van verschillende burgerpanels. Zo'n burgerpanel bestaat telkens uit 100 gelote burgers, die verschillende weekends delibereren en aanbevelingen formuleren over een deelthema gelieerd aan het Brusselse klimaatbeleid. De loting gebeurt op basis van gender, leeftijd, woonplaats en sociaaleconomische achtergrond zodat een goede afspiegeling van de Brusselse bevolking verkregen wordt.

Burgers geven niet zomaar aanbevelingen, ze volgen ook actief op wat ermee gebeurt. De Burgerraad voor het Klimaat voorziet immers in een opvolgingscommissie die precies dat doet: opvolgen wat de politiek ermee doet. De Brusselse regering van haar kant engageert zich om alle aanbevelingen van de burgers grondig te bestuderen en transparant te rapporteren over wat ze ermee doet. 3 maanden na ontvangst van de aanbevelingen moet de regering een eerste update geven, na een jaar later komt er een eindevaluatie. Als de regering dan beslist om een aanbeveling niet uit te voeren, licht ze die keuze uitvoerig toe.

Burgers aan zet

De thema's van de burgerpanels worden telkens gekozen door een groep van 25 burgers die geloot worden uit het vorige burgerpanel. Zo geven de burgers van het eerste panel het stokje door aan de deelnemers van het tweede panel. Dat is goed voor de continuïteit. Om het mechanisme in werking te zetten zal het thema van het eerste burgerpanel uitzonderlijk door de regering worden bepaald. Daarna is het aan de burgers.

Om met kennis van zaken te kunnen overleggen, krijgen de deelnemende burgers voldoende, heldere en objectieve informatie van onafhankelijke academische experts. De deelnemers kunnen ook beroep doen op verslagen van stakeholders (zoals middenveldorganisaties en belangengroepen).

In tegenstelling tot eerdere eenmalige klimaatpanels in Frankrijk en Wallonië, zal de Brusselse Burgerraad voor het Klimaat nauw samenwerken met de regering en de administratie. Dat verhoogt de impact van de aanbevelingen op het klimaatbeleid.

Het eerste burgerpanel gaat begin 2023 aan de slag. De eerste groep gelote burgers kunnen vanaf 22 november 2022 een uitnodigingsbrief in hun brievenbus verwachten.

G1000 aan de tekentafel

Het model van de Burgerraad voor het Klimaat dat de Brusselse regering vandaag invoert, werd uitgetekend door G1000, het platform voor democratische vernieuwing in België. Daarvoor organiseerde het een meerdaagse design meeting met Brusselse administraties en nationale en internationale democratie-experten (uit Canada, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk). Tijdens het uittekenen was er voortdurend overleg met de Brusselse regering.

Alain Maron, minister van Klimaattransitie en Participatieve Democratie, licht zijn ambities toe: 'De samenleving zal de komende decennia drastisch veranderen. Om zoveel mogelijk Brusselaars bij deze verandering te betrekken en de sociale cohesie te versterken, heb ik de experts van G1000 en onze administratie de opdracht gegeven om een nieuw democratisch instrument te ontwerpen. Deze permanente burgerraad voor het klimaat is het resultaat.'

De stap die Brussel hiermee zet oogst bijzonder veel bijval van nationale en internationale autoriteiten. **Jean-Pascal van Ypersele**, kandidaat-voorzitter van het IPCC en professor Milieuwetenschappen aan de UCLouvain, stelt: 'Een rechtvaardige klimaattransitie is alleen mogelijk als ook burgers betrokken worden bij

het klimaatbeleid. Met deze permanente burgerraad is Brussel een voorbeeld voor overheden overal ter wereld. ’

Transitie-expert **Jan Rotmans**, professor aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, vult aan: ‘Er bestaat een grote kloof tussen wat burgers vinden dat nodig is en wat de politiek daadwerkelijk doet. Burgerberaden zijn een erg goed instrument om die kloof te verkleinen. Vroegere experimenten rond klimaatraden waren slechts eenmalige projecten. Daarom bleef de impact beperkt. De klimaattransitie vereist echter een echte democratische transitie. Brussel neemt daarin het voortouw, door burgerraden structureel te verankeren in het klimaatbeleid. ’

België innoveert opnieuw: ‘historisch’

Met dit Brusselse project pioniert België opnieuw op vlak van democratische vernieuwing. In 2019 lanceerde het parlement van de Duitstalige gemeenschap al de eerste permanente burgerraad ter wereld. Waar die permanente burgerdialoog in Duitstalig België over verschillende onderwerpen kan vergaderen, is de Brusselse burgerraad de eerste ter wereld die specifiek rond klimaatbeleid zal werken.

‘De historische oprichting van de permanente Burgerraad voor het klimaat in Brussel toont dat gelote burgerpanels geen optionele toevoegingen zijn van een democratisch systeem’, zegt **Claudia Chwalisz**, stichter en CEO van [DemocracyNext](#) en voormalig hoofd van het OESO-departement van innovatieve burgerparticipatie. ‘Integendeel: burgerpanels kunnen en moeten vaste politieke structuren worden, met dezelfde brede bevoegdheden als bestaande electorale systemen. Brussel is een stad met meer dan 1,2 miljoen inwoners, 180 nationaliteiten en 120 gesproken talen. Als een bruisende en diverse stad als Brussel zo’n klimaatraad kan oprichten, kan het overal. Zeker over een thema als klimaat, dat iedereen raakt. Als DemocracyNext kijken we er erg naar uit om de werkzaamheden van de Burgerraad te volgen.’

[G1000](#), het Belgische platform voor democratische innovatie, ontwierp de structuur van de burgerraad. **Ben Eersels**, coördinator van G1000, is erg tevreden met het resultaat. ‘Bij het uittekenen van dit project werkten we nauw samen met de administratie en konden we beroep doen op een netwerk van internationale experts. Zo kwamen we tot een proces dat voldoet aan de hoogste internationale standaarden, die vastgelegd werden door de [OESO](#). ’

Met de realisatie van dit project wordt België steeds meer een wereldwijde voorloper op vlak van democratische vernieuwing. **David Van Reybrouck**, auteur van ‘Tegen verkiezingen ’en afgevaardigd bestuurder van G1000: ‘België is goed op weg om de Europese pionier van democratische vernieuwing te worden. Zoals Estland bekend staat als pionier op vlak van digital governance, zoals Finland internationaal hoge

ogen gooit met zijn onderwijs en Denemarken internationaal uitpakt met zijn duurzaamheid, zo inspireert ons land steeds meer andere lidstaten met ambitieuze vormen van nieuwe democratie. De permanente burgerraden in het Brussels gewest en de Duitstalige Gemeenschap, samen met de gemengde panels in het Brusselse parlement, blijven internationaal dan ook niet onopgemerkt. G1000 is trots dat we steeds meer overheden mogen helpen met professioneel advies over nieuwe democratie.'

Website:

[Burgerberraad voor het klimaat](#)

Perscontacten:

Ben Eersels, coördinator G1000
ben.eersels@g1000.org
+32 474 41 72 22

Simon Vandamme, porte-parole d'Alain Maron
svandamme@gov.brussels
+32 479 66 03 23
